

ÖRYGGISLEIÐBEININGAR

Útgáfudagur/ útgáfa: 23.05.2011 / 5

Kemur í stað: 12.02.2008 / 4

Útskriftardagur: 18.7.2011

1. VÖRUHEITI OG FRAMLEIÐANDI

Vöruheiti:	Loki A-3
Framleiðandi:	MF Mjöll-Frigg ehf. Norðurhelli 10 221 Hafnarfjörður Sími: 512 3000 Fax: 512 3001 Netfang: mjollfrigg@mjollfrigg.is Heimasíða: www.mjollfrigg.is
Slys:	Hafið samband við lækni eða Eitrunarmiðstöð Landspítala-háskólasjúkrahúss í síma 543 2222. Hafið meðferðis merkimiða eða þessar öryggisleiðbeiningar ef leita þarf læknis. Sími Neyðarlínunnar er 112.

2. VARÚÐARUPPLÝSINGAR

Snerting við augu:	Ætandi. Veldur roða, sársauka og skertri sjón.
Snerting við húð:	Ætandi. Veldur roða, sársauka og bruna.
Inntaka:	Ætandi. Veldur særindum í hálsi og maga ásamt veikindum.
Innöndun:	Ætandi. Veldur særindum í hálsi, hósta, öndunarerfiðleikum og óþægindum í öndunarfærum.

3. SAMSETNING / UPPLÝSINGAR UM INNIHALD

Innihald (m.a.):		CAS-nr.	EINECS-nr.	Varnaðarmerki	H-setn.	Styrkur
Efni						
Fosfórsýra	-	7664-38-2	231-633-2	C	34	>50%
Glykólsýra		79-17-1	201-180-5	Xn	34, 22	5-15%

Varnaðarmerki, hættu- og varnaðarsetningar, sjá lið 15.

4. SKYNDIHLJÁLÞ

Almennt:	Ef að grunur um krankleika eða heilsutjón vaknar leitið þá strax læknis. Hafið þessar leiðbeiningar meðferðis.
Innöndun:	Ferst loft, hiti og hvíld. Leitið læknis ef óþægindi eru viðvarandi.
Snerting við augu:	Mikilvæg! Skolið strax með miklu vatni í a.m.k. 25 mínútur. Haldið augnalokum sundurglenntum á meðan. Leitið strax læknis. Augnlæknir.
Snerting við húð:	Skolið strax með miklu vatni. Fjarlægið strax fatnað, skartgripri o.þ.h. sem slest hefur á. Leitið læknis hafi húðin skaðast eða ef erting og/eða roði eru viðvarandi. Einungis læknir má meðhöndla ætingarsár.
Inntaka:	Skolið strax munn og drekkið mikið vatn. Framkallið <u>ekki</u> uppsölu! Hafið strax samband við lækni. Athugið! Reynið aldrei að koma nokkru ofan í meðvitundarlaust fólk.

5. BRUNI/AÐFERÐIR VIÐ AÐ SLÖKKVA ELD

Brennanleiki:	Ekki eldfimt.
Slökkviefni:	Varan er ekki eldfim. Val á slökkviefnum fer eftir því hvaða önnur efni eru nálæg.
Hættuleg niðurbrots-efni við bruna:	Fosfóroxíð og fosfín geta myndast við upphitun.
Hlíðarþúnaður við slökkvistörf:	Fer eftir því hvaða önnur efni eru nálæg.

6. EFNALÉKI

Til verndar fólki:	Gætið þess að efnið komist ekki í snertingu við húð eða augu (sjá 8. lið). Athugið að gólf geta orðið hálf.
--------------------	---

Til verndar umhverfi: Komið í veg fyrir að varan berist í niðurföll eða mengi grunnvatn eða jarðveg. Þynnið með miklu magni af vatni.

Hreinsun:

- Lítil leki: Lokið fyrir lekann og skolið niður með miklu af vatni – varist hálfu.
- Mikill leki: Purrkið upp með ísogsefni, s.s. sandi eða kísilgúr. Skolið síðan svæðið með miklu af vatni – varist hálfu. Hafið samband við heilbrigðiseftirlitið á viðkomandi svæði. Förgun ísogsefnisins á að vera með sama hætti og förgun vörunnar (sjá 13. lið).

7. MEÐHÖNDLUN OG GEYMSLA

Meðhöndlun: Sýnið aðgæslu og notið viðeigandi hlífðarbúnað (sjá 8. lið). Opnið umbúðir varlega. Haldið fjarri efnum sem hvarfast geta við vöruna (sjá 10. lið) – sérstaklega klór og hreinsiefnum sem innihalda klór.

Geymsla: Geymið vöruna í upprunalegu umbúðunum, lokuðum og fjarri efnum sem hún getur hvarfast við (sjá 10. lið) – sérstaklega klór og hreinsiefnum sem innihalda klór. Geymsluþol er tvö ár frá framleiðsludegi. Æskilegt geymsluhitastig er 5-20°C.

8. EFTIRLIT MEÐ MENGUN / PERSÓNULEGUR HLÍFÐARBÚNAÐUR

Mengunarmörk: Um þau hráefni sem notuð eru í vöruna og getið er í reglugerð 154/1999 um reglur og leiðbeiningar um mengunarmörk og aðgerðir til að draga úr mengun á vinnustöðum gildir eftirfarandi:

Efni	CAS-nr.	EINECS-nr.	Meðalgildi
Fosfórsýra	- 7664-38-2	231-633-2	1 mg/m ³

Tæknilegar öryggisráðstafanir:

Möguleiki til augn- og húðskolunar með vatni. Góð loftræsting. Vinnu skal ætíð skipuleggja og framkvæma þannig að mengun sé eins lítil og kostur er. Loftræsting þarf að vera góð og þörf getur verið á vélrænni loftræstingu eða staðbundnu sögi.

Persónuhlífar:

- Augu: Hlífðargleraugu eða andlitshlíf.
- Hendur: Gúmmihanskar.
- Annað: Klæðist vinnufatnaði sem þolir sýru.

9. EÐLIS- OG EFNAFRÆÐILEGIR EIGINLEIKAR

Útlit:	Tær, gulbrúnn vökvi.		
Lykt:	Engin.		
pH:	~0,5.		
pH, þynnt lausn:	~1.	Styrkur [%]:	1,0.
Suðumark [°C]:	~300.	Þrýstingur [kPa]:	101,33.
Bræðslumark [°C]:	~-20.		
Logamark [°C]:	Óviðeigandi.		
Íkveikjumark [°C]:	Óviðeigandi.		
Hætta á sjálfíkveikju:	Engin.		
Eldnærandi eiginleikar:	Engir.		
Gufuþrýstingur [kPa]:	~0,2.	Hitastig [°C]:	20.
Eðlisþyngd [kg/m ³]:	~1370	Hitastig [°C]:	20.
Leysanleiki í vatni:	Leysanlegt.		
Leysanleiki í öðrum leysiefnum:	Óþekktur.		

10. STÖÐUGLEIKI OG HVARFGIRNI

Stöðugleiki:	Varan er stöðug við tilætlaða notkun, og réttar geymsluaðstæður.
Aðstæður sem ber að forðast:	Mikill hiti.
Efni sem ber að forðast:	Basar (þ.m.t. klór og hreinsiefni sem innihalda klór), ál, sink og tin.
Hættuleg niðurbrots-efni:	Fosfóroxíð og fosfín við mikinn hita. Klórgas getur myndast komist varan í snertingu við klór eða hreinsiefni sem innihalda klór.

11. EITURFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

Almennt:	Eftirfarandi upplýsingar byggja á upplýsingum frá framleiðanda innihaldsefna vörunnar. Ertir augu, húð og öndunarfæri.
Snerting við húð:	Ætandi.
Augu:	Ætandi. Getur skaðað hornhimnu.
Inntaka:	Ertandi fyrir slímhúð..
Innöndun:	Ætandi fyrir nef og háls. Langtíma erting getur orsakað lungnabjúg.
Heilsuhætta:	Inntaka
<i>Efni</i>	<i>LD50_{rotta} mg/kg</i>
Fosfórsýra	1530
Glýkólsýra	1938

12. HÆTTUR GAGNVART UMHVERFINU

Almennt:	Engin þeirra hráefna sem notuð eru í vöruna flokkast sem hættuleg umhverfinu.
Lífniðurbrot:	Niðurstöður rannsóknna á hráefnunum sem notuð eru í vöruna uppfylla þau uppfylla þær kröfur sem gerðar eru um fyrsta stigs lífniðurbrot.
Eituráhrif í vatni:	LC ₅₀ (fiskur) 96 klst. = 1000 mg/l. Óþynnt er fosfórsýra hættuleg vatnalífverum vegna lágs sýrustigs, en þynnt hlutleysist hún fljótt. Fosfórsýra hefur hverjandi áhrif á vöxt þörunga.
Þrávirkni:	Ekki þekkt, en þó afar ólíklegt.

13. FÖRGUN

Ekki má urða vöruna. Sé um lítið magn að ræða á að blanda vörunni varlega saman við mikið vatn og meðhöndlið eins og um líftinn efnaleka sé að ræða (sjá 6. lið). Hafið samband við framleiðanda eða spilliefnamóttöku ef um mikið magn er að ræða. Gallaða vöru á að senda til framleiðanda. Tómar umbúðir skal skola a.m.k. tvisvar sinnum með vatni áður en þær eru endurnýttar, endurunnar eða fargað. Að öðru leit er vísað í reglugerð 737/2003 um meðhöndlun úrgangs.

14. FLUTNINGUR

ADR (flutningar á vegum)

SP-númer:	1805
Innihaldslýsing:	FOSFÓRSÝRA
Þökkunarflokkur:	III
Hættunúmer:	80
ADR-merking:	8

IMDG (flutningar á sjó)

UN-number:	1805
Proper ship name:	PHOSPHORIC ACID
Class:	8
Packing group:	III
MFAG table no.:	700
EmS no.:	8-08

DGR (flutningar í lofti)

UN-number:	1805
-------------------	------

Proper ship name: PHOSPHORIC ACID
 Packing group: III

15. UPPLÝSINGAR UM LÖG, REGLUGERÐIR EÐA REGLUR

Unnið samkvæmt reglugerð 1027/2005 um öryggisblöð, reglugerð 154/1999 um reglur og leiðbeiningar um mengunarmörk og aðgerðir til að draga úr mengun á vinnustöðum ásamt síðari breytingum og reglugerð 737/2003 um meðhöndlun úrgangs. Merkingar eru í samræmi við reglugerð nr. 236/1990 um flokkun, merkingu og meðferð eiturefna, hættulegra efna og vörutegunda sem innihalda slík efni ásamt síðari breytingum.

Merking:

H-setningar:

34 Ætandi.

V-setningar:

- 2 Geymist þar sem börn ná ekki til.
- 26 Berist efnið í augu skal strax skola vandlega með miklu vatni og leita læknis.
- 27 Farið strax úr fötum sem óhreinast af efninu.
- 28 Berist efni á húð skal þvo með miklu vatni.
- 37/39 Notið viðeigandi hlífðarhanska og hlífðargleraugu/andlitsgrímu.
- 45 Leitið umsvifalaust læknis ef slys ber að höndum eða ef lasleika verður vart; sýnið umbúðamerkingarnar ef unnt er.

16. AÐRAR UPPLÝSINGAR

Vottanir/sampykktir: Varan er vottuð af Unhverfisstofnun ríkisins til notkunar í matvælaíðnaði (02-369).

Útgáfudagur: 12.02.2008

Útgáfa: 5.

Kemur í stað: 12.02.2008

Höfundur: Ásgeir Ívarsson

Endurskoðað: Richard Kristinsson.

Þessar öryggisleiðbeiningar eru samdar með það í huga að koma á framfæri heilsu-, öryggis- og umhverfisupplýsingum er lúta að meðhöndlun og notkun vörunnar.

Þær upplýsingar sem fram koma eru byggðar á gögnum sem framleiðandi telur áreiðanleg. Sum þessara gagna eru látin í té af hráefnaframleiðendum og því getur framleiðandi ekki ábyrgt að þau séu í alla staði rétt.

Framleiðandi getur ekki stjórnað eða haft vitneskju um aðstæður og aðferðir við meðhöndlun, geymslu, notkun eða förgun vörunnar eftir að hún hefur verið seld kaupanda. Af þessum ástæðum tekur framleiðandi ekki ábyrgð á slysum eða öðru tjóni sem rekja má til eða er á einhvern annan hátt tengt meðhöndlun, geymslu eða notkun vörunnar.

Þessar öryggisleiðbeiningar voru einungis samdar fyrir þessa tilteknu vöru og því á einungis að nota þær í því sambandi. Sé varan blönduð öðrum efnum eða hún notuð sem hluti af annarri vöru er mögulegt að þessar öryggisleiðbeiningar séu ekki lengur viðeigandi.